



GOVERN
ILLES
BALEARIS

PREMIS RAMON LLULL 2018

Santiago Colomar Ferrer

Nascut a Formentera el 1968, és llicenciat en Història Moderna per la Universitat de Barcelona.

Es tracta d'un historiador amb una intensa activitat cultural com a divulgador de la història medieval, moderna i contemporània de les Pitiüses i la Mediterrània, que ha recollit en diverses publicacions, com la seva tesi doctoral «Una frontera olvidada. Ataques y desembarcos de corsarios norteafricanos en Cataluña, Valencia y Balears (1571-1650)», i la petita obra Formentera a l'època contemporània (1782-2007).

Ha investigat diverses etapes de la història de la Pitiüsa menor, com ara la Segona República i la repressió franquista, la conquesta catalana i el despoblament de Formentera (segles XIII-XV) o l'època contemporània (segles XVIII-XX). A més, és col·laborador de l'Enciclopèdia d'Eivissa i Formentera.

Premi Ramon Llull en reconeixement del seu compromís amb la recuperació de la memòria històrica a la seva illa natal i amb la secció insular de l'Obra Cultural Balear (OCB).

Simon Orfila Riudavets

Nascut a Alaior l'any 1976, és cantant líric en la tessitura de baix baríton.

Inicià els estudis de cant al Conservatori de Menorca i, després que el descobrís Alfredo Krauss, ingressà a l'Escola de Música Reina Sofia de Madrid, on va continuar la seva formació amb professors de talla reconeguda. Va debutar en escena en el Teatre Principal de Palma quan tan sols tenia 16 anys. Acumula ja una extensa carrera que l'ha duit a actuar arreu del món, i acredita un ampli domini en els seus repertoris com a cantant d'oratori i òpera, sarsuela i també de cançons tradicionals, matèria en què sempre han tingut una cabuda especial, per sentiment i inclinació, les de tradició catalana.

Premi Ramon Llull en reconeixement de la seva carrera i del compromís amb la seva localitat natal, Alaior, i amb Menorca, on ha contribuït a sostenir i alimentar una afició a la lírica molt lligada originàriament a l'existència del Teatre Principal de Maó, i també ha

fet una lloable tasca en benefici de la societat i de suport a entitats altruistes. En aquest sentit, cada estiu ofereix una gala lírica de caràcter benèfic.

Taula de Xarxes del Tercer Sector Social

Formalitzada l'any 2010, és un exemple de treball conjunt de diferents federacions i xarxes constituïdes des de fa anys, i que han estat capaces d'aglutinar i sumar veus per fer-ne una de més forta i reivindicativa en favor de les polítiques socials i l'estabilitat del treball. Han contribuït a la millora del benestar de les persones amb necessitats socials no cobertes i a la promoció de col·lectius de persones amb risc d'exclusió o amb necessitats específiques.

Integren la Taula del Tercer Sector de les Illes Balears la Coordinadora Balear de Persones amb Discapacitat, EAPN-Illes Balears Xarxa per a la Inclusió Social, la Federació d'Entitats i Serveis de Salut Mental de Mallorca, la Federació PREDIF Illes Balears de persones amb discapacitat física, FoQua-Foro per la qualitat, ONCE Illes Balears, Plataforma de Voluntariat de les Illes Balears, Plena Inclusió Illes Balears i Reas IB (Xarxa d'Economia Alternativa i Solidària de les Illes Balears).

Premi Ramon Llull en reconeixement de la capacitat d'unir esforços entre les diverses federacions i xarxes que integren l'entitat, les quals han realitzat una gran tasca conjunta que els ha valgut el respecte de la societat, les administracions i els sectors econòmics de les Illes Balears pel paper social que exerceixen.

Club Nàutic d'Eivissa

Fundat l'any 1925 per un grup d'entusiastes aficionats a la mar, el Club Nàutic d'Eivissa és el segon més antic de les Balears després del de Ciutadella. La seva escola de vela ha format tot un planter de regatistes de l'illa que ha donat grans resultats: 11 campions d'Espanya, 6 subcampions d'Espanya, 1 campió d'Europa i 1 campió mundial. Cada estiu, l'escola municipal de vela ofereix cursets d'iniciació i perfeccionament per a infants a la seu del Club Nàutic, pels quals passen més de 300 alumnes.

Entre les seves activitats esportives, socials i culturals, el Club Nàutic d'Eivissa impulsa des de l'any 2006 un programa d'activitats sota el títol «Un mar de possibilitats», destinat a persones amb discapacitats físiques, psíquiques i sensorials de les Pitiüses. Una altra de les iniciatives del Club Nàutic és «Jòvens per la mar», destinada a difondre la cultura, el medi ambient i la història de les costes d'Eivissa, en la qual participen tots els instituts de les Pitiüses i han pres part més de 7.000 joves des del seu inici.

Premi Ramon Llull en reconeixement de la seva tasca esportiva i social i, de manera especial, de l'impuls, sobretot entre els joves, als valors de l'esport amb el suport a generacions de joves perquè creixin i evolucionin com a persones.

Lobby de Dones de Mallorca

Fundat l'any 1993, va ser una de les primeres associacions d'àmbit autonòmic, i també

nacional, protagonista del moviment social en contra de les violències masclistes que sorgí a l'Estat a finals dels anys noranta, gràcies al qual s'aconseguí que es desenvolupàs un procés de discussió i conscienciació social sobre les causes i repercussions de la violència masclista en les seves diferents expressions.

Precisament, com a conseqüència de la carta tramesa pel Lobby al Defensor del Poble l'any 1997, en la qual exposava i detallava la situació de desprotecció de les dones i s'instava a traslladar la queixa a totes les institucions i a prendre mesures respecte d'aquesta qüestió, es convocà, el setembre d'aquell mateix any, la Comissió Mixta de Relacions amb el Defensor del Poble, que elaborà el primer informe en què es recollien les mesures i les línies d'actuació adreçades als organismes i institucions competents.

Premi Ramon Llull en reconeixement del Lobby de Dones per haver encapçalat la denúncia pública dels comportaments discriminatoris cap a les dones i la lluita social per aconseguir la igualtat real entre homes i dones; per haver contribuït a crear l'Institut Balear de la Dona, fruit de la col·laboració amb les administracions públiques de les Illes Balears, i per haver ajudat en la millora de les polítiques públiques en matèria d'igualtat i protecció de les dones.

Agrupacions de Voluntaris de Protecció Civil

Les agrupacions municipals de voluntaris de protecció civil varen sorgir per la necessitat de donar una resposta ràpida i eficient, fonamentada en el coneixement del territori, per afrontar situacions d'emergència. A mitjans dels anys noranta neix la primera agrupació de les Illes Balears, la de Lloseta; l'any 2001 es va constituir la de Formentera; el 2002, la primera de l'illa d'Eivissa, i l'any següent, en sorgiren diverses a la de Menorca. Avui, hi ha prop de 45 agrupacions a gairebé tots els municipis de les Illes Balears.

Amb el pas dels anys s'ha fet evident la seva important contribució per a l'actuació en casos d'emergències i, també, per a la prevenció amb plans d'autoprotecció o xerrades formatives en centres escolars. A això, hi ha contribuït el procés de formació contínua que han seguit els voluntaris, així com les dotacions de material i instal·lacions que han aconseguit les agrupacions. Entre els innumerable exemples de les seves actuacions, hi ha la col·laboració en un àmbit geogràfic llunyà, com és Galícia, a finals de l'any 2002, amb motiu del vessament de cru del Prestige.

Premi Ramon Llull en reconeixement de la dedicació de les agrupacions als seus pobles i a la seva comunitat; de la seva capacitat d'estar al costat de les persones i els col·lectius que necessiten ajuda, i de la important contribució per afrontar situacions complexes d'emergència que fan els voluntaris, de forma totalment desinteressada, amb tota mena de tasques.

Astilleros de Mallorca

Amb 75 anys d'història, aquesta empresa està considerada una de les millors drassanes del món en reparació integral d'embarcacions, especialment d'època. Aquesta extensa trajectòria posa de manifest la seva capacitat d'adaptació a les diferents conjuntures

econòmiques i socials.

Actualment, compta amb una plantilla de 90 treballadors i, de forma indirecta, ocupa 110 persones més, totes elles mà d'obra qualificada. Es tracta d'una tipologia d'indústria que ajuda a la desestacionalització de l'activitat econòmica, ja que l'època de més treball a l'empresa és durant l'hivern. Astilleros de Mallorca és membre fundador del projecte empresarial Balearic Yacht Destination (BYD), que agrupa les empreses més destacades del sector nàutic amb l'objectiu de promocionar de manera conjunta les Illes Balears com a destinació de qualitat dins el mercat dels iots de luxe.

Premi Ramon Llull en reconeixement de la seva llarga trajectòria i projecció de futur, com a model de projecte empresarial que ofereix una ocupació de qualitat i contribueix a la diversificació del model productiu de les Illes Balears.

Teatre del Mar

Espai escènic, que enguany compleix 25 anys, gestionat per la Fundació Teatre del Mar. El teatre va obrir les portes el 6 de maig de 1993, amb l'estrena de l'espectacle , d'Iguana Teatre, companyia que dos anys abans havia llogat l'espai per Rondaiies assajar-hi els seus espectacles. Així, entre els anys 1991 i 1993 es va anar gestant la idea d'obrir un espai amb una programació estable, gràcies a l'ajuda d'agents socials i culturals diversos. El teatre va néixer amb un centenar d'adhesions d'artistes com Agustí Villaronga, Toni Catany, Maria del Mar Bonet i Miquel Àngel Riera, entre molts altres, a més de la del Teatre Lliure de Barcelona.

La importància del Teatre del Mar durant aquests 25 anys, amb el suport incondicional d'actors, actrius i companyies de renom que han actuat a la sala, resideix també en el fet que és un dels pocs centres de producció actius de les Illes Balears. Un conjunt ingent de publicacions i el projecte pedagògic de la sala han estat també punts essencials de la Fundació Teatre del Mar.

Premi Ramon Llull en reconeixement de la seva vocació de servei i de la seva contribució a la millora del panorama teatral i la vitalitat cultural de les Illes Balears, des d'una perspectiva integral, amb iniciatives centrades no només en l'exhibició pròpiament dita, sinó també en la formació, la documentació i publicació, la traducció i l'adaptació.

José Castro Aragón

Nascut a Córdoba l'any 1945, ha estat jutge fins a la seva jubilació a Palma el passat mes de desembre.

Abans de ser jutge, va ser funcionari de presons. Va ingressar a la carrera judicial l'any 1976 i passà per diferents destinacions fins que l'any 1985 arribà a Mallorca, on fou assignat al Jutjat Social, lloc des del qual, el 1991, fou trasllat al Jutjat d'Instrucció número 3 de Palma, plaça que ha ocupat fins a la seva jubilació. És el magistrat que més temps ha estat al capdavant d'un jutjat unipersonal. Ha investigat nombrosos casos de corrupció política des de l'any 1992 i la seva tasca ha estat reconeguda per la seva

independència, minuciositat i dedicació en la instrucció de les causes, algunes de gran notorietat.

Premi Ramon Llull en reconeixement de la seva tasca com a jutge, que ha desenvolupat majoritàriament a Mallorca, i per ser un referent en la investigació contra la corrupció política.

Merche Chapí Orrico

Nascuda a Paterna (València) l'any 1939, és directora teatral i ha desenvolupat la seva trajectòria a l'illa d'Eivissa.

Es va iniciar en el món del teatre com a actriu i ajudant de direcció al Teatre Universitari de València, fins que l'any 1968 es va traslladar i fixar la seva residència a Eivissa, on es posa en contacte amb el món artístic i cultural de l'illa. L'any 1975 va fundar el Grup Amateur de Teatre (GAT), del qual continua sent la directora artística. El GAT es va crear amb la intenció de ser un teatre estable vinculat a la ciutat d'Eivissa i, al llarg de la seva trajectòria, sota la direcció de Merche Chapí, ha tingut una intensíssima activitat que l'ha duit a representar una mitjana de quatre obres a l'any, sempre amb un gran nivell de qualitat i amb un repertori que inclou obres cabdals del teatre universal, autors actuals i teatre d'avantguarda. Així mateix, ha representat obres d'autors eivissencs com Toni Roca, Vicent Tur, Pepita Escandell o Marià Villangómez. L'any 1981, en col·laboració amb l'Ajuntament d'Eivissa, Merche Chapí creà l'Escola de Teatre del GAT, per la qual han passat milers d'alumnes.

Premi Ramon Llull en reconeixement de la seva trajectòria com a directora de teatre durant 50 anys i de la seva dedicació i contribució al teatre d'Eivissa, especialment a través del Grup Amateur de Teatre i la seva escola.

Deborah Bridget Hellyer

Nascuda a Hereford (Anglaterra) l'any 1950, ha estat vicecònsol honorària britànica a l'illa de Menorca entre els anys 1992 i 2007, i cònsol fins al 2015.

Va arribar a Menorca l'any 1971, on va exercir la seva activitat professional i s'implicà en diverses institucions socioculturals de l'illa com l'Ateneu, les Joventuts Musicals i el Cercle d'Economia. El 1992 va ser nomenada vicecònsol honorària britànica i, a partir de l'any 2007, cònsol, tasca que exercí fins al 2015. En aquests càrrecs ha duit a terme una intensa activitat d'intercanvi i coneixement mutu entre les comunitats menorquina i anglesa, i ha col·laborat amb tot tipus d'entitats, públiques i privades, la qual cosa li ha valgut diversos reconeixements i distincions, tant a Menorca com al Regne Unit. L'any 2002, la reina Isabel II d'Anglaterra va atorgar-li la condecoració de membre de l'Ordre de l'Imperi Britànic.

Premi Ramon Llull en reconeixement de la seva tasca com a cònsol honorària britànica a Menorca, de foment de la integració de les dues comunitats a l'illa, i de la divulgació i promoció de l'enorme història en comú entre Menorca i el Regne Unit.

Manel Marí, a títol pòstum

Nascut a Eivissa el 1975 i mort a València el gener de 2018, era un poeta i activista cultural.

Amb onze poemaris publicats, s'havia convertit en una de les veus més destacades de la poesia en llengua catalana, un reconeixement que va obtenir des de bon inici de la seva carrera. Pel seu primer llibre, (1999), va rebre el Premi Miquel Àngel Poema en gris Riera, al qual seguiren diversos guardons, entre els quals el Premi Mallorca de Poesia 2005 amb l'obra No pas jo, el Premi Ciutat de Palma - Joan Alcover 2007 per El tàlem o el Premi València de Poesia amb Tavernàries (2016).

Poeta que destacà per la duresa de les seves imatges i per la musicalitat i originalitat dels seus versos, va prendre part en recitals poètics nacionals i internacionals, i la seva poesia ha estat traduïda a l'anglès i al francès.

Persona compromesa, que s'implicà en nombroses causes socials, cíviques i culturals, era llicenciat en Sociologia i havia exercit també de guionista de televisió, articulista en diversos mitjans de comunicació, traductor i corrector.

Premi Ramon Llull en reconeixement d'un dels poetes més brillants de la seva generació en llengua catalana.